

KONFERENCJA NAUKOWA

„Udział lekarzy w walce o Niepodległą”
w 100-lecie odzyskania niepodległości

TRZECIE SPOTKANIE MEDYKÓW Z HISTORIĄ

9-10 listopada 2018

PROGRAM KONFERENCJI NAUKOWEJ „**Udział lekarzy w walce o Niepodległą**” w ramach TRZECIEGO SPOTKANIA MEDYKÓW Z HISTORIA

09.11.2018 (piątek)

Sala Kopernikowska Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie

17.00 – Uroczyste otwarcie Konferencji Historycznej

dr Anna Lella, *Prezes ORL Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej*

dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz, *Przewodniczący Ośrodka Historii Warmińsko-Mazurskiej Medycyny*

– Wystąpienia gości

17.30 – Wykład inauguracyjny

„Naczelny Wódz, pierwszy żołnierz Rzeczypospolitej
okiem historyka i lekarza”

prof. dr hab. Norbert Kasperek, *Uniwersytet Warmińsko-Mazurski*

dr n. med. Zygmunt Trusewicz, *Ośrodek Historii W-M Medycyny*

18.00 – Otwarcie i zwiedzanie wystawy

„Dr Jan Janowicz – żołnierz walczący o Niepodległą, pionier służby zdrowia w polskim Olsztynie i regionie
Warmińsko-Mazurskim”

dr Anna Lella, *Prezes ORL Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej*

Piotr Żuchowski, *Dyrektor Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie*

• przerwa kawowa

18.30 – Koncert polskich pieśni patriotycznych

Chór Lekarzy WMIL „Medici pro Musica”

10.11.2018 (sobota)

Dom Lekarza - Sala Konferencyjna im. Jana Rymiana

SESJA I

09.30 – 09.50

„Kluczowe decyzje geopolityczne, które zaważyły na losach Polski”

dr hab. Andrzej Szmyt, prof. UWM

9.50 – 10.10

„Generał, lekarz prof. Wierzejewski – ojciec polskiej ortopedii”

prof. dr hab. n. med. Andrzej Pucher, *Wielkopolska Izba Lekarska*

10.10 – 10.30

„Profesor Rydygier – wybitny chirurg, obrońca Lwowa”

dr n. med. Leonard Januszko, *Ośrodek Historii W-M Medycyny*

10.30 – 10.50

„Udział lekarzy dentystów oraz całego środowiska dentystycznego w podtrzymywaniu polskości w czasie zaborów oraz w odzyskaniu niepodległości w roku 1918”

dr n. med. Jan Rauch, *Przewodniczący Komitetu ds. Historii Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego*

10.50 – 11.00 dyskusja

Odślonięcie tablicy pamiątkowej

W HOŁDZIE LEKARZOM WALCZĄCYM O NIEPODLEGŁOŚĆ PIONIEROM POLSKIEJ MEDYCYNY NA
WARMII I MAZURACH

• przerwa kawowa

SESJA II

11.30 -11.50

„Pierwsza kadrowa – początek walki Polaków o wolną ojczyznę”

dr hab. Dariusz Radziwiłłowicz, prof. UWM

11.50 – 12.10

„Lekarze w armii Hallera i Legionach J. Piłsudskiego”

dr Sławomir Maksymowicz, *Archiwum Państwowe w Olsztynie*

12.10 – 12.30

„Stefan Bogusławski – pułkownik, lekarz”

dr n. med. Marian Łysiak, *Kujawsko-Pomorska Izba Lekarska,*

dr n. hum. Kazimierz Przybyszewski

12.30 – 12.40 dyskusja

• przerwa kawowa

SESJA III

13.00 – 13.20

„Odradzanie się państwa polskiego”

prof. dr hab. Roman Jurkowski, *Uniwersytet Warmińsko - Mazurski*

13.20 – 13.40

„Polski Biały Krzyż i jego rola w odzyskaniu niepodległości Polski”

dr n. med. Magdalena Grassmann, *Kierownik Samodzielnej Pracowni Historii Medycyny i Farmacji UMB*

13.40 – 14.00

„Bolesław Wieniawa-Długoszowski – lekarz, dyplomata, żołnierz”

dr n. med. Robert Budkiewicz, *Ośrodek Historii W-M Medycyny*

• dyskusja

Zakończenie Konferencji

Komitet Naukowy:

prof. dr hab. n. med. Elżbieta Krajewska-Kułak

dr hab. Andrzej Szmyt

prof. dr hab. Roman Jurkowski

dr n. med. Leonard Januszko

dr n. med. Magdalena Grassmann

dr n. med. Robert Budkiewicz

dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz

Komitet Organizacyjny:

dr Stanisław Adamowicz

dr n. med. Robert Budkiewicz

dr n. med. Leonard Januszko

dr n. med. Danuta Kozłowska-Trusewicz

dr Wacław Krukowski

dr Roman Łesiów

dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz

Warmińsko-Mazurska
Izba Lekarska w Olsztynie
ul Żołnierska 16c

wmi.olsztyn.pl

TRZECIE SPOTKANIE MEDYKÓW Z HISTORIA

*Być zwyciężonym i nie ulec to zwycięstwo,
zwyciężyć i spocząć na laurach to porażka,
kto chce, ten może, kto chce, ten zwycięża,
byle chcieć nie było kaprysem lub bez mocy*

JÓZEF PIŁSUDSKI.

Ośrodek Historii Warmińsko-Mazurskiej Medycyny w ramach TRZECIEGO SPOTKANIA MEDYKÓW Z HISTORIA zorganizował konferencję naukową „Udział lekarzy w walce o Niepodległą”, która odbyła się 9–10 listopada 2018 r. w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie i w Warmińsko-Mazurskiej Izbie Lekarskiej w Olsztynie. Konferencja została zorganizowana z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości. Poświęcona była lekarzom i ich roli w odzyskaniu przez Polskę niezależności i suwerenności po latach zaborów. Zgromadziła wielu uczestników również z innych izb lekarskich w Polsce. Była ogólnopolskim świętem lekarzy

Pierwszego dnia w Sali Kopernikowskiej Muzeum Warmii i Mazur uroczystego otwarcia konferencji dokonali dr Anna Lella – Prezes ORL Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej i dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz – Przewodniczący Ośrodka Historii Warmińsko-Mazurskiej Medycyny.

Powitano zaproszonych gości, którzy w krótkich wystąpieniach przekazali życzenia owocnych obrad i gratulowali wspaniałego pomysłu uczczenia jubileuszu odzyskania niepodległości.

Następnie prof. dr hab. Norbert Kasperek i dr n. med. Jan Zygmunt Trusewicz przedstawili wykład inauguracyjny pt. Naczelnny Wódz, pierwszy żołnierz Rzeczypospolitej okiem historyka i lekarza. Wykład miał nietypowy przebieg – historyk i lekarz w formie dyskusji przedstawili szerzej nieznane fakty historyczno-medyczne z biografii Marszałka.

Po interesującym wykładzie pani dr Anna Lella dokonała otwarcia wystawy przygotowanej przez Muzeum Warmii i Mazur pt. Dr Jan Janowicz – żołnierz walczący o Niepodległą, pionier służby zdrowia w polskim Olsztynie i regionie Warmińsko-Mazurskim, a pani dr Małgorzata Gałęziowska, kustosz dyplomowany, kierownik Działu Historii i Etnografii Muzeum Warmii i Mazur, w ciekawy sposób przedstawiła eksponaty wystawy.

Zakończeniem pierwszego dnia konferencji był występ Chóru WMIL „Medici pro Musica” i wspólne śpiewanie patriotycznych pieśni ze specjalnie przygotowanych na ten uroczysty dzień śpiewników.

Drugiego dnia, 10 listopada, w Domu Lekarza rozpoczęły się sesje naukowe.

W I sesji prof. Andrzej Szmyt przedstawił interesujący referat nakreślający tło historyczne sytuacji geopolitycznej w ówczesnej Europie: Kluczowe decyzje geopolityczne, które zaważyły na losach Polski. Następnie prof. Andrzej Pucher zaprezentował wykład: Generał, lekarz prof. Wierzejewski – ojciec polskiej ortopedii, oddający w pełni zasługi profesora jako żołnierza i lekarza. Dr n.med. Jan Rauch w ciekawej prezentacji przedstawił: Udział lekarzy dentystów oraz całego środowiska dentystycznego w podtrzymywaniu polskości w czasie zaborów oraz w odzyskaniu niepodległości w roku 1918.

II sesję naukową rozpoczęło wystąpienie prof. Dariusza Radziwiłłowicza, w którym przedstawił początki walk o niepodległość: Pierwsza kadrowa – początek walki Polaków o wolną ojczyznę. Po czym dr Sławomir Maksymowicz głosił referat: Lekarze w armii Hallera i legionach J. Piłsudskiego. Dr n. med. Leonard Januszko, reprezentujący Ośrodek Historii Warmińsko-Mazurskiej Medycyny, nakreślił sylwetkę światowej sławy chirurga i żołnierza: Profesor Rydygier – wybitny chirurg, obrońca Lwowa.

Po przerwie odbył się III sesja, rozpoczął ją prof. Roman Jurkowski wykładem: Odradzanie się państwa polskiego. W ciekawy sposób przedstawił trudności powstawania państwowości i determinację Polaków w tworzenie państwa demokratycznego. Równie interesujący był wykład pani dr n. med. Magdaleny Grassmann: Polski Biały Krzyż i jego rola w odzyskaniu niepodległości Polski. Przedstawiła nieznane fakty powstania organizacji pomagającej rannym żołnierzom i organizującej pomoc sanitarną w odradzającej się Polsce. Sesję naukową zakończył wykład dr n. med. Roberta Budkiewicza, członka Ośrodka Historii: Bolesław Wieniawa-Długoszowski – lekarz, żołnierz, dyplomata, niezwykle ciekawa opowieść o człowieku, który z bożyszcząt tłumów stał się żołnierzem walczącym o wolną Polskę i był oddanym Piłsudskiemu aż do końca jego dni.

Podczas konferencji miało miejsce ważne dla środowiska lekarzy i lekarzy dentystów wydarzenie. Z inicjatywy przewodniczącego Ośrodka Historii Warmińsko-Mazurskiej Medycyny, dr. Zygmunta Trusewicza, przygotowana została tablica pamiątkowa, która w wyjątkowym Jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości jest trwałym symbolem pamięci i hołdu lekarzom walczącym o niepodległość, a także lekarzom pionierom polskiej medycyny na Warmii i Mazurach.

Uroczystego odsłonięcia tablicy dokonała dr Anna Lella – Prezes ORL, Artur Chojecki – Wojewoda Warmińsko-Mazurski i nestor lekarzy – dr n. med. Leonard Januszko. W czasie konferencji w Izbie Lekarskiej prezentowana była także wystawa poświęcona znanym lekarzom walczącym o niepodległość, a w okresie międzywojennym piastującym wysokie i odpowiedzialne stanowiska w II Rzeczypospolitej. Wystawę przygotował Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Olsztynie.

W konferencji (zarówno w pierwszym, jak i drugim dniu) uczestniczyło wielu lekarzy i sympatyków historii. Bardzo ciepło i życzliwie przyjmowali każde wystąpienie wykładowców prezentujących ciekawe wykłady. Do dzisiaj przyjmuję gratulacje i podziękowania za organizację i merytoryczne przygotowanie konferencji.

Dziękuję serdecznie członkom Komitetu Naukowego i Organizacyjnego.

Godnie uczciliśmy Jubileusz 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Dr n.med. Jan Zygmunt Trusewicz

